

DEN NORSKE KIRKE

Kurs i lokal valggjennomføring

Versjon 24.5.23

Innhold

- Valglister og grunnlagsdata
- Valg og mobilisering
  - Felles om forhåndsstemming og valgting
  - Forhåndsstemming
  - Valgting
- Opptelling og resultat
- Klager

Tema

- Åpningstider og stemmelokaler
- Hemmelig valg
- Nøytralitet
- Innredning av valglokalet
- Stemmerett og valgbarhet
- Forhåndsstemmeperioden
- Digital forhåndsstemming
- Valgting
- Godkjenning av stemmegivninger og stemmesedler
- Klager
- Foreløpig og endelig opptelling

Formålet med kurset

Gjennom...

- Å fremme trygghet på de viktigste oppgavene (mottak av stemmer, opptelling, mv)
- Å utruste til effektiv bruk av valghåndboken ved «alle de andre» oppgavene

... skal vi oppnå målet om

- At medlemmene av Den norske kirke ved frie og hemmelige valg skal kunne velge sine representanter til menighetsråd, bispedømmeråd og Kirkemøtet

Hvorfor er kirkevalg viktig?

- Ved kirkevalget har alle kirkens medlemmer mulighet til å være med å bestemme og påvirke kirkens fremtid
- Kirkevalget skaper nærmere samarbeid mellom stab og medlemmer, der de folkevalgte er med og bestemmer hva lokalkirken skal bruke tid og krefter på

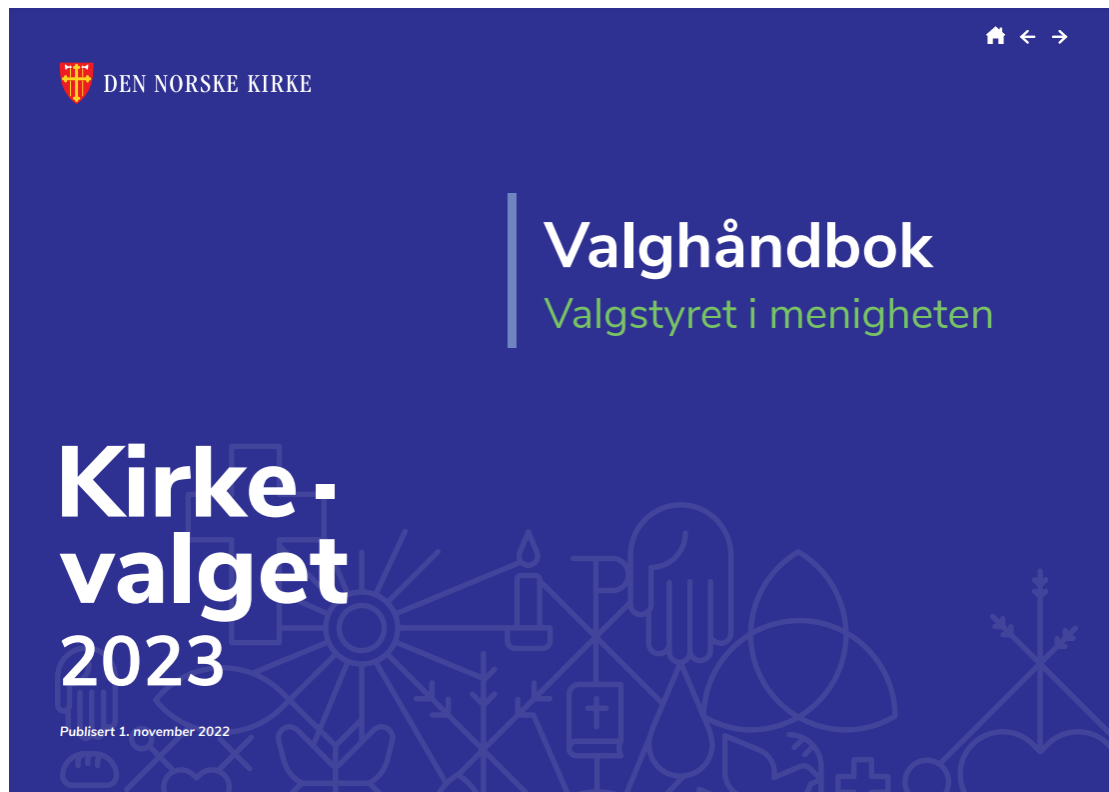
Hva er kirkevalget?

- To valg:
  - Valg av menighetsråd
  - Valg av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kirkemøtet
- Det er også noen andre valg for enkelte velgere:
  - Valg av prest og lek kirkelig tilsatt
  - Valg av Døves menighetsråd og døvemenighetenes representant i Oslo bispedømmeråd og Kirkemøtet
  - Valg av Saemien Åålmegeeraerie, menighetsråd for samisk menighet i sørsamisk språkområde og sørsamisk representant til Nidaros bispedømmeråd og Kirkemøtet

Hvorfor er opplæring av valgfunksjonærer viktig?

- Opplæring har vist seg viktig både for å redusere antall klager og for å gi et godt inntrykk av kirken som en troverdig samfunnsaktør:
  - Valgmedarbeiderne er «valgets ansikt utad»
  - Lik forståelse og lik behandling av alle velgere
  - Minske faren for feil og misforståelser
- [Kirkevalget – praktisk gjennomføring - Ressursbanken, Den norske kirke \(kirken.no\)](#)

Valghåndbok og sjekklister

[Tilbake til kapittel 12](#)

Valg og mobilisering 2. juni – 11. september		
☐	Bestemme om det skal bli adgang til at velgerne kan avgi stemme i alle soknene innenfor fellesrådsområdet	15. juni 2023 Alle VS i fellesrådsområdet
☐	Skjæringsdato for manntallet	30. juni 2023 Kirkerådet
☐	Skriv ut og kopier opp stemmesedler til MR-valget eller kontakt trykkeri. Kirkerådet sørger for at det kan skrives ut stemmesedler til MR-valget fra kirkevalget.no .	Juni-juli 2023 (før forhåndsstemming 10. aug. 2023) VS
☐	Oppnevne stemmemottakere	I løpet av juni 2023 VS
☐	Siste frist for å trykke stemmesedler (MR-valg). Stemmesedler skal være mottatt fra bispedømmerådet (BDR-valg).	10. august 2023 VS
☐	Frist for kunngjøring av tid og sted for valget, samt forhåndsstemming	10. august 2023 VS/Komm
☐	Valgkort blir sendt ut	10.–16. aug. 2023 KR
☐	Kontroll av manntallsopplysninger	10. aug.–11. sept. 2023 VS/Stab
☐	Periode for forhåndsstemming	10. aug.–8. sept. 2023 VS
☐	Periode for digital forhåndsstemming	10. aug.–6. sept. 2023 KR

101

Materiell på ressursbanken

- Inneholder det man trenger for å arrangere valg, **Fire sider:**
  1. Hovedsiden Kirkevalget 2023
    - Valghåndbok, veiledninger, skjema,
  2. Praktisk gjennomføring av kirkevalget
    - Mal til t-skjorte, plakater, klistremerke til valgurne, åpning av valgting, **opplæring**
  3. Kommunikasjonsressurser til kirkevalget
    - Materiell til de ulike fasene, poster til some, annonser, logo, bilder
  4. Veiledning til valgmodulen
    - Retningslinjer for hvordan fylle inn og bruke valgmodulen

ressursbanken.no/kirkevalg

Kirkevalget.no

- Informasjon rettet mot velgere
  - Hva og hvorfor kirkevalg, hvorfor bør man stemme i kirkevalget
  - Siden har også informasjon rettet mot de som ønsker å stille til valg
- Vil hente informasjon direkte fra valgmodulen i medlemsregisteret slik at velgerne kan finne informasjon om lister og kandidater
  - For at velgerne skal vite hva og hvem de kan stemme på er det viktig at det fylles ut mest mulig informasjon om kandidatene i valgmodulen

Begreper og forkortelser

- **Valgting:** Valgdagene, til forskjell fra forhåndsstemmeperioden
- **Stemmestyre:** Oppnevnes av valgstyret når valgting skal holdes på flere steder. Administrerer stemmegivningen på hvert sted.
- **Valgstyre:** Menighetsrådet utgjør valgstyret. Ansvarlig for forberedelse og ledelse av valget.
- **Valgråd:** Oppnevnes av bispedømmerådet. Valgmyndighet for en del spørsmål i forbindelse med valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- **Manntall:** Oversikt over alle i stemmekretsen/soknet som har stemmerett
- **Stemmerets:** Geografisk inndeling i kommunen som avgjør hvor en skal stemme på valgtinget
- **Stemmegivning:** Når en velger avgir en stemme
- **Flertallsvalg:** Valgordning som brukes der det kun er én liste i valget
- **Forholdstallsvalg:** Valgordning som brukes når det er to eller flere lister i valget
- **MR:** Menighetsråd.
- **BDR:** Bispedømmeråd

Stemmerett

Ved valg av menighetsråd:

- Fyller 15 år i løpet av året
- Medlem av Den norske kirke
- Bor i soknet

Ved valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet:

- Fyller 15 år i løpet av året
- Medlem av Den norske kirke
- Bor i soknet
- Ikke har stemmerett som prest eller lek kirkelig tilsatt

Nytt ved dette valget

Varamedlemmer til menighetsråd

- Endringer i antall varamedlemmer i menighetsrådet.
- Kirkevalgreglene § 8-4 (3):

Ved valg av menighetsråd gjelder følgende: Velges det fire medlemmer, skal det samtidig velges minst tre varamedlemmer. Velges det seks medlemmer, skal det samtidig velges minst fire varamedlemmer. Velges det åtte eller ti medlemmer, skal det samtidig velges minst fem varamedlemmer.

Forhåndsstemming

- Digital forhåndsstemmegivning fra 10. august til 6. september 2023.
- De digitale stemmene blir telt opp digitalt og vil bli synlige i valgmodulen i medlemsregisteret.

Sjekkliste framover

☐	Listeforslag(ene) legges inn i medlemsregisteret (valgmodulen)	Så fort som mulig etter godkjenning. Senest 1. juni ved supplerende nominasjon	VS/Stab
☐	Frist for klage med krav om endring av valgstyrets vedtak om å godkjenne eller forkaste et listeforslag	Sju dager etter offentliggjøring (senest 9. mai)	Biskopen, registrert nomineringsgruppe og alle som har stemmerett har klagerett
☒	Frist for å søke bispedømmerådet om dispensasjon fra kravene til tid og sted for stemmegivningen for forhåndsstemmegivning og på valgdagen	15. mai 2023	VS
☒	Frist for registrering (fastsetting) av lokale opplysninger om tid og sted for forhåndsstemming og valgting. Skal registreres i medlemsregisteret (valgmodulen)	Så fort som mulig etter at det er avgjort tid og sted for forhåndsstemming og valgting. Senest 1. juni 2023	VS/Stab
☒	Frist for å fremme kandidater gjennom supplerende nominasjon (både MR-valg og BDR-valg)	15. mai 2023 kl. 12:00	Forslagsstillere
☒	Valgstyrets frist til å godkjenne supplerte kandidater til MR-valg	22. mai 2023	Nominasjonskomité og nomineringsgrupper
☒	Ved supplerende nominasjon – frist for kunngjøring av endelige valglister til MR-valg	22. mai 2023	VS/Komm
☐	Frist for klage med krav om endring av valgstyrets vedtak om å godkjenne eller forkaste forslag om supplerende nominasjon	Sju dager etter offentliggjøring (senest 29. mai)	Biskopen og alle som har stemmerett har klagerett

☐	Bestemme om det skal bli adgang til at velgerne kan avgi stemme i alle soknene innenfor fellesrådsområdet	15. juni 2023	Alle VS i fellesrådsområdet
☐	Skjæringsdato for manntallet	30. juni 2023	Kirkerådet
☐	Skriv ut og kopier opp stemmesedler til MR-valget eller kontakt trykkeri. Kirkerådet sørger for at det kan skrives ut stemmesedler til MR-valget fra kirkevalget.no.	Juni–juli 2023 (før forhåndsstemming 10. aug. 2023)	VS
☐	Oppnevne stemmemottakere	I løpet av juni 2023	VS
☐	Siste frist for å trykke stemmesedler (MR-valg). Stemmesedler skal være mottatt fra bispedømmerådet (BDR-valg).	10. august 2023	VS
☐	Frist for kunngjøring av tid og sted for valget, samt forhåndsstemming	10. august 2023	VS/Komm
☐	Kontroll av manntallsopplysninger	10. aug.–11. sept. 2023	VS/Stab
☐	Periode for forhåndsstemming	10. aug.–8. sept. 2023	VS

Valglister og grunnlagsdata

1. april – 1.juni

Behandling av listeforslag

- Valgstyret skal behandle listeforslag senest 2. mai.
- Oppfyller listeforslaget kravene?
  - Hvis nei: forhandle med tillitsvalgte for listen.
- Listeforslag skal:
  - Legges ut til ettersyn når de kommer inn.
  - Offentliggjøres samme dag som de er godkjent
    - Legg inn i valgmodulen
    - Publiser på egne nettsider og/eller i andre kanaler
- Les mer i Valghåndboken punkt 5.5.8.

Supplerende nominasjon

- Det skal åpnes for supplerende nominasjon hvis:
  - Det bare er godkjent listeforslag fra nominasjonskomitéen.
  - Det ikke er godkjent noen listeforslag.
- Kunngjøres innen 2. mai 2023
- Frist kl. 12 den 15. mai 2023.

- Les mer i Valghåndboken punkt 5.6.

Grunnlagsdata i valgmodulen

- Hvert sokn skal legge info i valgmodulen i medlemsregisteret så fort som mulig og senest innen 1. juni:
  - Tid og sted for forhåndsstemming
  - Tid og sted på valgdagen/valgdagene for hver stemmekrets
  - Valglister og informasjon om kandidater
  - Eventuelle supplerte kandidater

Valg og mobilisering

2. juni – 11. september

Kommunikasjon!

- Valgmodul 1.juni- grunnlag for alt på kirkevalget.no

Husk felles forhåndsstemmetidspunkt for hele landet 31. august kl. 15-20. Åpen dag?
Stolhetsdag med invitasjon til alle?

Grunnleggende kommunikasjonspakke:

- A. Kunngjør tid og sted for valget og for forhåndsstemming, fysisk, på nett og i sosiale medier
- B. Informer om kandidater som stiller til menighetsrådsvalget, fysisk, på nett og i sosiale medier
- C. Informer om kirkevalget og hvordan man kan delta, fysisk, på nett og i sosiale medier
- D. Oppdater informasjon på skjerikirken.no
- E. Offentliggjør resultat av valget når opptellingen er klar, fysisk, på nett og i sosiale medier

Utvidet kommunikasjonspakke

1. Vis fram det dere er stolte over i menigheten- nett og sosiale medier, innsalg lokalavis
2. Kontakt lokale medier – fortell at det er valg
3. Selg inn historie om en førstegangsvelger til lokalavisa, nett og sosiale medier, innsalg lokalavis
4. Kjente personer som stiller til menighetsrådsvalg
5. Delta med stand på markedsdager eller på kjøpesenter <https://design.kirken.no/document/5#/kirkevalget-2023/fase-3-valg-og-mobiliseringfasen/rull-up-og-strandflagg>
6. Møt folk på bussholdeplass eller togstasjon 31.AUGUST?
7. Arranger åpent møte om kirkevalg i kirken, menighetshuset eller på kommunehuset
8. Arranger et åpent møte der dere forteller om menighetens ulike tilbud og aktiviteter- 31. august?
9. Inviter lokalavisa til åpning av forhåndsstemming
10. Bruk medieguide for flere gode ideer for innsalg og utspill <https://ressursbanken.kirken.no/nb-NO/kirkevalget/kommunikasjon/>

Spørsmål?

- Materiell ok? Trenger dere noe annet enn det som ligger i ressursbanken?
- Digital annonsering anbefales- ligger kontaktinfo i ressursbanken
- Dra over nettartikkel- Stem i kirkevalget, der ligger bilder og tekst som kan brukes både i menighetsblad og på sosiale medier.
- [Stem i kirkevalget! - Borg Biskop og Bispedømmeråd \(kirken.no\)](#)
- Workshop 7.juni Ski nye kirke og teams. Kl 10-14.

Felles for forhåndsstemming og valgting

Frie og hemmelige valg, valgagitasjon, endringer på stemmeseddelen etc.

Frie og hemmelige valg

- Mål: Velgeren skal kunne avgi stemme i tråd med sin overbevisning
- Middel:
  - Forbud mot agitasjon
  - Nøytrale valgfunksjonærer
  - Velgeren gjør sitt valg «uset og i enerom»
  - Regler som pålegger hemmelighold

Viktig materiell som må være på plass

- Side 42 Valghåndbok: Materiell som valstyra sjølv må skaffe
  - Stemmesetlar skal lastast ned frå kyrkjevalet.no og trykkast opp.
  - Stemmesetelkonvoluttar, soknerådssval (kvit, bør vere C5 utan påskrift).
  - Stemmesetelkonvoluttar, bispedømerådssval (farga konvolutt, bør vere C5 utan påskrift).
- Omslagskonvoluttar, i litt større format (kvit eller farga).
  - Stemmesetlar skal leggest i konvolutt ved førehandsstemming. På valdagen skal stemmesetlar leggest i konvolutt dersom veljaren ikkje kan kryssast av i manntalet.
  -

- Valurner- postkasse?
- Valavlukke.
- Stempel for å stemple stemmesetlane. Stempelet skal vise namnet til soknet.
- Utskrift av manntall.
- Blå kulepenn til avkryssing i manntall.
- Nok skrivesaker (blå eller svart kulepenn) til å legge ut i avlukka til bruk for veljarar som vil endre på stemmesetlane. Evt. tusj for merking.
- Behaldarar eller posar for oppbevaring av stemmesetlar som er tatt ut av valurna viss urna er fylt opp. Desse må kunne forseglast.
- Innpakkingspapir og hyssing. – Forseglingsmateriell (lakk, segl eller strips). – Sendingskonvoluttar (for sending av stemmegivingar til andre sokn). – For førehandsstemminga: tilgang til skrivar og papir for å skrive ut stemmesetlar frå andre sokn og bispedøme

Nøytralitet i praksis

- Valgfunksjonæren skal:
  - Svare på spørsmål om valgprosessen
  - Veilede i hvilke endringer velgeren kan gjøre på stemmeseddelen
- Valgfunksjonærer kan kun veilede i valgtekniske spørsmål, altså ikke:
  - Hva lister eller kandidater står for
  - Hva velgeren bør stemme på
  - Hva valgfunksjonæren selv mener eller stemmer

Endringer på stemmeseddelen

1. Velgeren kan gi en ekstra personstemme til inntil tre kandidater på listen ved å sette kryss ved navnet til vedkommende.
2. Velgeren kan også enten
  - a) ved menighetsrådsvalg (flertallsvalg) skrive inn inntil tre valgbare personer. Disse får én personstemme hver.
  - b) ved forholdstallsvalg gi inntil tre «slengere» til kandidater fra en annen liste ved å føre opp navnet i et eget felt. Disse får én personstemme, og listen avgir én listestemme per slenger til vedkommendes liste.

Legitimasjon

- Eksempler på gyldig legitimasjon:
  - Pass
  - Førerkort
  - Bankkort m/bilde
  - Andre ID-kort må minst inneholde velgers navn, fødselsdato og bilde
- Hvis velger ikke legitimerer seg, og ikke er kjent for stemmemottakeren, kan ikke vedkommende avgi stemme

Stemmeavlukkene må sjekkes jevnlig

- Stemmesedler til alle lister
- Stemmesedler ligger på riktig sted
- Penner i alle avlukker
- Fjern alt som ikke hører til i avlukket

Utskrift av avkryssingsmanntall

- Avkryssingsmanntall skrives ut fra valgmodulen i Den norske kirkes medlemsregister.
- Det åpnes for utskrift fredag 8. september.
- De som har stemt digitalt vil være markert med kryss i manntallet. De kan ikke stemme på nytt på papir.
- Avkryssingsmanntallet er sortert på stemmekretser.
- Skriv ut **ett eksemplar av manntallet.**
- Del opp per stemmekrets for bruk i valglokalet i stemmekretsen.

Forhåndsstemming

Forhåndsstemmeperioden

- Digitalt: 10. august til 6. september
- På papir i eget sokn: 10. august til 8. september
- På papir i annet sokn: 10. august til 1. september

Tid og sted for fysisk forhåndsstemming

- Nasjonalt tidspunkt: 31. august fra 15:00 til 20:00.
- Det **skal** også tilrettelegges for forhåndsstemmegiving:
  - I forbindelse med en gudstjeneste minst én søndag i perioden for forhåndsstemmegivning
  - Minst to timer i uken i perioden for forhåndsstemmegivningen.
- Det **bør** også legges til rette for forhåndsstemmegivning:
  - På de institusjoner som geografisk hører til det enkelte sokn
  - I tilknytning til minst ett arrangement for unge.
- Det må **alltid** være minst to stemmemottakere til stede!

- Når staten gjennom trossamfunnsloven har åpnet for at Kirkemøtet kan avgjøre om kirkevalgene skal avholdes samtidig med og i umiddelbar nærhet til offentlige valg, har det vært viktig for både stat og kirke å unngå sammenblanding av valgene. I forarbeidene i trossamfunnsloven er det derfor presisert at "Bestemmelsen skal fortsatt forstås slik at kirkevalg ikke kan avholdes i samme rom som offentlige valg, men at det skal være «forholdsvis enkelt» å finne fram og forflytte seg fra det ene valglokalet til det andre", se Prop. 130 L (2018-2019) side 262, og Kirkemøtet har presisert dette gjennom bestemmelsen Lita viste til.
- På generelt grunnlag er det altså ikke åpning for å ha kirkevalget i samme rom som det offentlige valget. Hva som utgjør "samme rom", må vurderes konkret i det enkelte tilfellet.

Mottak av forhåndsstemmer

- Se nærmere veiledning:
  - Valghåndboken punkt 7.9.3 og 7.9.4.
  - Egen veiledning for mottak av forhåndsstemmer som kommer på ressursbanken.
  - Video på ressursbanken.

Mottak av forhåndsstemmer: Velger som er manntallsført i soknet

1. Gi veiledning til velger.
2. Velger gjør sine valg usett og i enerom.
3. Velger legitimerer seg.
4. Stemmesedlene stemples.
5. Velger legger stemmesedlene i stemmeseddelkonvolutter.
6. a. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvoluttene i omslagskonvolutt.
b. Velgerens navn, fødselsdato og adresse påføres omslagskonvolutt.
7. Stemmemottaker påfører tid og sted for stemmegivningen på omslagskonvolutt og skriver under.
8. Velger legger omslagskonvolutt i urnen.
9. Stemmemottaker fyller ut skjema.

Mottak av forhåndsstemmer: Velger som er manntallsført i annet sokn

1. Finn riktige stemmesedler.
2. Velger gjør sine valg usett og i enerom.
3. Velger legitimerer seg.
4. Stemmesedlene stemples.
5. Velger legger stemmesedlene i stemmeseddelkonvolutter.
6. a. Stemmemottaker legger stemmeseddelkonvoluttene i omslagskonvolutt.
b. Velgerens navn, fødselsdato og adresse påføres omslagskonvolutt.
7. Stemmemottaker påfører tid og sted for stemmegivningen på omslagskonvolutt og skriver under.
8. Stemmemottaker fyller ut skjema.
9. Stemmen sendes riktig sokn så fort som mulig.

Digital forhåndsstemming

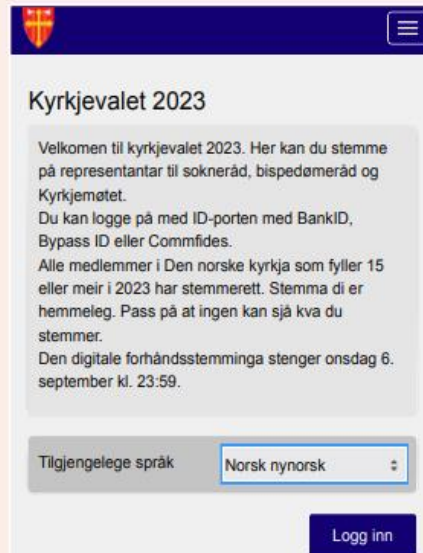
- Velgere logger seg på med Bank-ID eller tilsvarende.
- Man kan stemme så mange ganger man vil, den siste stemmen blir den tellende.
- Man kan ikke stemme på nytt på papir hvis man har stemt digitalt.
- Det er velgeren som har ansvar for at det blir hemmelig valg.

Valghåndboken punkt 7.3

Digital forhåndstemming

Slik stemmer du digitalt i kirkevalget

1 Velg språk og trykk *Logg inn*. Logg inn med BankID.

Kyrkjevalet 2023

Velkomen til kyrkjevalet 2023. Her kan du stemme på representantar til sokneråd, bispedømeråd og Kyrkjemøtet.

Du kan logge på med ID-porten med BankID, Bypass ID eller Commfides.

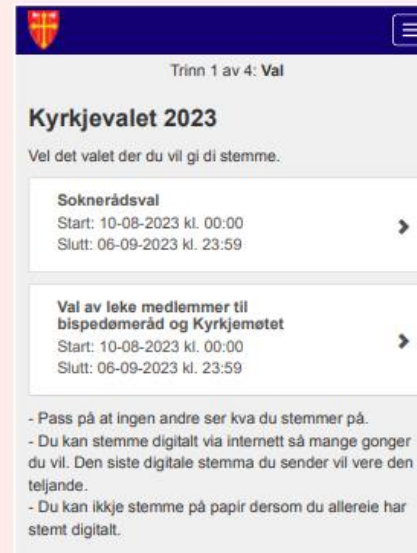
Alle medlemmer i Den norske kyrkja som fyller 15 eller meir i 2023 har stemmerett. Stemma di er hemmeleg. Pass på at ingen kan sjå kva du stemmer.

Den digitale forhåndstemminga stenger onsdag 6. september kl. 23:59.

Tilgjengelege språk

Logg inn

2 Du vil få oversikt over hvilke valg du har stemmerett i. Trykk på det valget du vil avgi stemme i.

Trinn 1 av 4: Val

Kyrkjevalet 2023

Vel det valet der du vil gi di stemme.

Soknerådsvæl
Start: 10-08-2023 kl. 00:00
Slutt: 06-09-2023 kl. 23:59

Val av leke medlemmer til bispedømeråd og Kyrkjemøtet
Start: 10-08-2023 kl. 00:00
Slutt: 06-09-2023 kl. 23:59

- Pass på at ingen andre ser kva du stemmer på.
- Du kan stemme digitalt via internett så mange gonger du vil. Den siste digitale stemma du sender vil vere den teljande.
- Du kan ikkje stemme på papir dersom du allereie har stemt digitalt.

3 Oversikten viser om du har stemt fra før. Trykk *Stem* for å avgi stemme.

Trinn 1 av 4: Val

Soknerådsvæl Hjelp ?

Start: 10-08-2023 kl. 00:00
Slutt: 06-09-2023 kl. 23:59

Valstatus	Ope
Status for stemmegiving	Ikkje stemt

Stem

Tilbake

4 I **menighetsrådsvalg** er det normalt ei liste. Velg lista du vil stemme på, eller om du vil stemme blankt. I **valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet** er det flere lister.

Trinn 2 av 4: Stem på

Val av leke medlemmer til bispedømmeråd og Kyrkjemøtet

Dette er stemmesetelen din. Vel alternativa du ønsker. Du kan velje 'Gjer endringar på stemmesetelen' for å gjere endringar på stemmesetelen og gi personstemmer, eller du kan velje 'Gå vidare utan å endre stemmesetelen' for å sjå gjennom valet ditt og gi di stemme.

Nord bispedømme

Det skal veljast sju medlemmer. Kandidatane er sette opp i prioritert rekkefølge. Eventuelle kandidatar som står øvst på lista med utheva skrift, får eit stemmetillegg på 25% av stemmetalet til lista. Vil du endre på stemmesetelen, kan du:
Gje tilleggsstemme til inntil tre kandidatar på lista.
Gje personstemme til inntil tre kandidatar frå andre lister.
Det er ikkje høve til å stryke kandidatar.

[Informasjon om lister og kandidatar](#)

- Esters følgere [Vis liste over kandidatar](#) ▼
- Johannes' liste [Vis liste over kandidatar](#) ▼
- Matteuslista [Vis liste over kandidatar](#) ▼
- Søndagslista [Vis liste over kandidatar](#) ▼
- Blank stemme

5 Dersom du vil endre stemmeseddelen, kan du i **menighetsrådsvalget** merke av personer du vil gi en ekstra stemme, eller legge inn andre navn nederst.

Vald liste
Gje tilleggsstemmer til kandidatar på den valte lista

Nominasjonskomiteens liste
[Skjul kandidatliste](#) ▲

1. Lars Elli, f.1943, Bilmekaniker, Storetjemsveien

2. Line Igsi, f.1955, Revisor, Sognsveien

3. Tiago Try, f.1979, Økonomisjef, Feldbergveien

4. Caroline Christine Fredvig-Erichsen, f.1938, Bokfører, Kanadaveien

5. Christopher Thomas Haugen-Schiefloe, f.1939, Pensjonist, Storgata 9

6. Jonathan Alexander Vilhelmshaugen, f.1960, Kontorsjef, Bergerbakkvegen

7. Christina Louise Møller Warmedal, f.2003, Butikksjef, Halvorsbøleveien

Supplerte kandidatar

Gustav Arne Rontén, f.1933, Glassblåser, Pilen

Lillian Jorunn Thornam, f.1950, Frisør, Pilen

Hans Aage Hanson, f.1950, Seniorkonsulent, Buttentjemsveien

I **valg til bispedømmeråd og Kirke-møtet** kan du merke av personer du vil gi en ekstra stemme, eller du kan gi ekstra stemme til kandidater fra andre lister. Her kan du ikke legge inn andre navn.

Vald liste
Gje tilleggsstemmer til kandidatar på den valte lista

Johannes' liste
[Skjul kandidatliste](#) ▲

1. Lill Tove Oskarsson, f.1920, Lege, Hinna

2. Ask Johannes Sommervoll, f.1920, Tester, Hillevåg

3. Edvin Bernhard Frogum, f.1920, Lege, Gausel

4. Unn Sissel Louka, f.1920, Utvikler, Sørnes

5. Håkon Birger Vågåsar, f.1920, Bonde, Domkirken og St. Petri

Matteuslista
[Skjul kandidatliste](#) ▲

1. Ole-Tommy Indrevær, f.1920, Tømrer, Bogafjell

2. Inger Margareth Schill, f.1920, Lege, Domkirken og St. Petri

3. Jon-Vidar Bigseth, f.1920, Direktør, Gand

6 Før du sender inn stemmen, får du mulighet til å se over. Trykk *Bekreft stemme* for å sende inn.

Trinn 3 av 4: **Sjå over stemme**

Soknerådsvalet Hjelp ?

Sjå over valet du har gjort. Du kan endre det ved å klikke på 'Endre stemme'-knappen.

Lillevik sokn

Vald liste

Nominasjonskomiteens liste [Vis kandidatar](#) ▼

Tilleggsstemmer til kandidatar på lista

Line Igsi, f.1955, Revisor, Sognsveien
Jonathan Alexander Vilhelmshaugen, f.1960, Kontorsjef, Bergerbakkvegen
Lillian Jorunn Thornam, f.1950, Frisør, Pilen

Stadfest stemme >

Endre stemme

7 Når du har sendt inn stemmen, vil du se at stemmen er sendt inn riktig. Trykk på *Fortsett til andre valg* for å komme til startsidene og stemme i andre valg.

Trinn 4 av 4: **Vis kvittering**

Stemmas di er blitt sendt riktig

Soknerådsvalet Hjelp ?

Stemmekvitteringa er di digitale stadfesting. Viss du ønsker det, kan du kan bruke kvittering og verifikasjonskode til å verifisere stemmas di.

Fortsett til andre val

Dette er kvitteringa di. Du kan kopiere den eller skrive den ut med «Skriv ut»-knappen, viss eininga di har utskriftsfunksjon. Etter at valet er avslutta kan du bruke kvitteringa i kvitteringsportalen (sjå kyrkja.no/valg/kvittering) for å verifisere at stemmas di har blitt med i oppteljingsprosessen. Kopier eller skriv ut din kontrollkode, som det kan vere nødvendig å presentere i tilfelle krav.

Kvittering

YGaT9bkoU/

Kontrollkode [Vis kode](#) ▼

Dette er verifikasjonskoden din. Med den kan du, viss du vil, sjekke at stemmas di er registrert korrekt. Viss du vil bruke verifikasjonskoden, må du last ned ein eigen app på ein mobil og skanne QR-koden med den. Verifikasjonsappen heiter «Kirkevalget: Verifisere stemme» og du finn den i Google Play/App Store.

Stadfestingskode [Vis kode](#) ▼

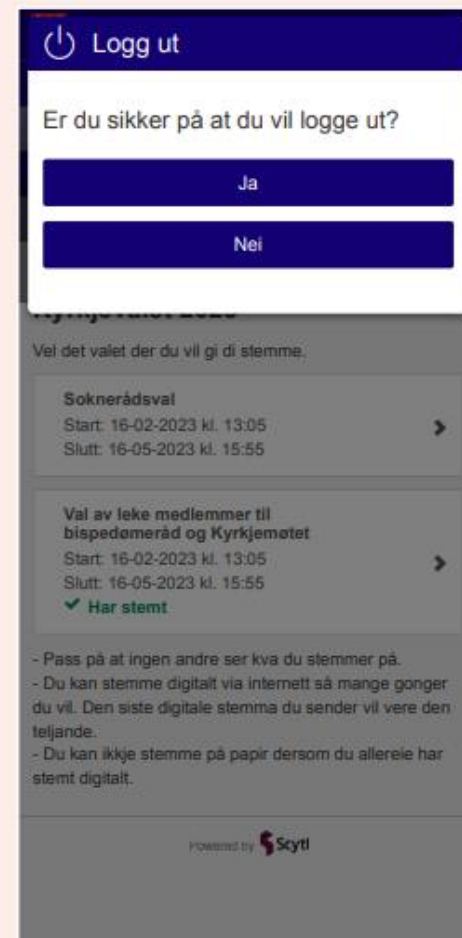
QR-koden er berre gyldig i ein time.

8 Når du er ferdig, trykk på menysymbolet øverst i høyre hjørne, og velg *Logg ut*.

9 Logg ut.

Universelt utformede valglokaler

- Stemmegivningen skal foregå i egnet og tilgjengelig lokale. Velgerne skal kunne ta seg inn i valglokalene uten hjelp, jf. kirkevalgreglene § 10-2 (1). I [valghåndbok 1](#), avsnitt 8.3, på side 59 kan du lese om universell utforming av valglokaler.
- Anbefalt å bruke veiledning og sjekklister for universell utforming som er laget til fylkes- og kommunevalget:
<https://valgmedarbeiderportalen.valg.no/media/zfel2jwm/veileder-skjema.pdf>

Valgting

Åpningstider og valglokaler - Valgting

Valgdager

- (10. og) 11. september

Tid og sted

- Skal være i lokaler i umiddelbar nærhet til kommunestyre- og fylkestingsvalget
- Skal ha samme åpningstider og -dager som kommunestyre- og fylkestingsvalget i kommunen
- Stemmegivning i forbindelse med gudstjeneste 10. september kan avholdes som del av valgtinget

Åpning og lukking av valglokale

- Valglokalet skal åpnes og lukkes presis.
- Valglokalet må ikke stenges/låses på noe annet tidspunkt enn det som er kunngjort.
- De som har stilt seg i kø før stengetid, får stemme.
- Se mer i Valghåndboken punkt 8.1

Mottak av stemmer på valgdagen

- Se nærmere veiledning:
  - Valghåndboken:
    - Punkt 8.8.2 om mottak av ordinære valgtingsstemmer
    - Punkt 8.8.4 om velgere som ikke står i manntallet og stemmer i særskilt omslag
  - Egen veiledning for mottak av stemmer på valgdagen som kommer på ressursbanken.
  - Video som kommer på ressursbanken.

Mottak av stemmer på valgdagen

1. Gi veiledning til velger.
2. Velger gjør sine valg usett og i enerom.
3. Velger legitimerer seg.
4. Kryss av i manntall.
5. Stemmesedlene stemples.
6. Velger legger stemmesedlene i urnen.

Opptelling og resultat

11. september – 31. oktober

Prøving, opptelling og valgoppgjør

Prøving av stemmegivninger og stemmesedler

- Prøving av stemmegivning = prøving av valghandlingen eller måten velgeren har gitt sin stemme, og om reglenes krav til velgeren er oppfylt.
  - For eksempel: Har velgeren stemmerett?
- Prøving av stemmeseddel = prøving av selve stemmeseddelen.
  - For eksempel: Har stemmeseddelen stempel?

Prøving av forhåndsstemmegivninger på papir

- Forhåndsstemmegivninger prøves så langt mulig før valgtinget tar til.
  - Altså når avkryssingsmanntallet er skrevet ut fredag 8. september
- Nye forhåndsstemmegivninger som kommer inn innen 21:00 på valgdagen prøves etter at valglokalene er stengt.
- Stemmegivningen er godkjent når velgeren er krysset av i manntallet.
- Les mer om vilkår i Valghåndboken punkt 9.3 og kirkevalgreglene § 11-1.

Prøving av digitale forhåndsstemmegivinger

- Dette gjøres i det digitale valgsystemet.
- Valgstyret har ikke noe ansvar.

Prøving av stemmegivninger – Valgting

- Ordinære stemmegivninger på valgting prøves i det velgeren krysses av i manntallet i valglokalet.
- Stemmegivninger i særskilt omslag:
  - Prøves når valglokalene er stengt.
  - Prøves før foreløpig opptelling starter.
  - Stemmegivningen er godkjent når velgeren er kryssset av i manntallet.
- Les mer om vilkår i Valghåndboken punkt 9.4 og kirkevalgreglene § 11-2.

Prøving av stemmesedler

- Prinsipp: Færrest mulig forhold bør føre til forkastelse.
- Les mer om vilkår i Valghåndboken punkt 9.5 og kirkevalgreglene § 11-3.

Opptelling – prinsipper

- Valgstyret er ansvarlig for opptelling av stemmesedler til menighetsrådsvalget.
- Valgstyret er ansvarlig for foreløpig opptelling for valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet.
- Opptellingen foretas av de personer og på den måten valgstyret har bestemt.
- Viktig med korrekt opptelling – skal alltid telles opp i to omganger.

Opptelling – hjelp

- Les om opptelling i Valghåndboken punkt 9.7
- Kirkerådet utarbeider opptellingsskjema. Les om skjema og protokoller i Valghåndboken punkt 9.1.

Foreløpig opptelling

- Gjøres etter behandling av valgtingsstemmer avgitt i annen stemmekrets (eventuelt annet sokn) og forhåndsstemmer. Disse skal telles sammen med valgtingsstemmene.
- Gjøres så snart som mulig etter at valgtinget er lukket
- Stemmesedler til menighetsrådsvalget som det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.

Foreløpig opptelling – fremgangsmåte del 1

1. Tell kryss i manntall.

- Bare kryss satt på papiret skal telles (ikke digitale kryss)
- Antall under 18 år som stemte

2. Foreløpig opptelling av valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet.

- Rettede og urettede stemmesedler til hver valgliste.
- Stemmesedler som det er tvil om kan godkjennes.
- Blanke stemmesedler.

3. Foreløpig opptelling valg av menighetsråd.

- (se neste ark)

Foreløpig opptelling – fremgangsmåte del 2

3. Foreløpig opptelling valg av menighetsråd

1. Stemmesedler som det er tvil om kan godkjennes, legges til side og holdes utenfor opptellingen.
2. Tell blanke stemmesedler.
3. Tell rettede og urettede stemmesedler til Nominasjonskomitéens liste.
4. Tell personstemmer.
  1. Automatisk: Hver kandidat gis én stemme per urettet og rettet stemmeseddel.
  2. Kandidater som har fått tilleggsstemme, får en ekstra stemme. Dersom det er gitt tilleggsstemme til flere enn tre kandidater, tas det kun hensyn til de tre øverste tilleggsstemmene.
  3. Tilføyde navn får én stemme hver. Dersom det er tilføyd mer enn tre navn, tas det kun hensyn til de tre øverste navnene.

Sending til bispedømmerådet

- Så fort telling av stemmer til valg av leke til bispedømmeråd og Kirkemøtet er ferdig skal disse sendes til valgrådet i bispedømmet.
- Valgrådet vil gi info om hvordan dette løses i ditt bispedømme (ta kontakt med dem hvis du ikke har fått info).
- Det som skal sendes i første omgang:
  - Alle stemmesedler fra valget til bispedømmeråd og Kirkemøtet, sortert på urettede og rettede og på lister.
  - Alle stemmegivninger valgstyret har forkastet.
- Sending må gjøres på forsvarlig måte.

Endelig opptelling

- Skjer umiddelbart etter at foreløpig opptelling er avsluttet og alle stemmene er kommet inn til valgstyret.
- Den endelige opptellingen skal foretas under valgstyrets tilsyn.
- Stemmesedlene fra den foreløpige opptellingen skal telles på nytt.
- Valgstyret avgjør om stemmesedler som ikke ble tatt med i den foreløpige opptellingen, skal godkjennes. Godkjente stemmesedler blant disse skal telles sammen med de øvrige stemmesedlene.

Endelig opptelling - framgangsmåte

- Det telles på samme måte som ved foreløpig telling.
- Stemmesedler til valg av bispedømmeråd og Kirkemøtet skal ikke telles på nytt.
- Avvik må dokumenteres i protokoll (se Valghåndboken punkt 9.7.4.2).

Valgoppgjør

- For å få et valgresultat må tall fra telling av papirstemmer legges inn i valgmodulen.
- Tilføyde navn fra digital forhåndsstemming må håndteres (se Valghåndboken punkt 9.7.4.2)

Når dette er gjort kan man få ut et valgresultat fra valgmodulen som valgstyret kan behandle.

Det er sperregrense på Nominasjonskomiteens liste. Se forklaring i Valghåndboken punkt 9.9.1.

Klager

Klage

- Biskopen og alle som har stemmerett, har klagerett. Dette gjelder både for valget av menighetsråd og valget av bispedømmeråd og Kirkemøtet. Gjelder klagen spørsmål om stemmerett eller adgang til å stemme, har også de som ikke er blitt manntallsført, klagerett.
- Hva kan det klages over?
  - «Forhold i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen» av valget.
  - Nesten alle forhold.
  - Må knytte seg til forberedelsen og gjennomføringen av valget.

Hvem er klageinstans?

- Valg til menighetsråd: bispedømmerådet
- Valg til bispedømmeråd og Kirkemøtet: Kirkerådet
- Gjelder klagen forhold av betydning for begge valg, anses den å gjelde begge og kan behandles enten av bispedømmerådet som klageinstans eller av Kirkerådet.

- Les om frister og behandling av klager i Valghåndboken kapittel 10.

DEN NORSKE KIRKE

Lykke til!

Oppgavene i forbindelse med forberedelsen og gjennomføringen av kirkevalget er en viktig forutsetning for det kirkelige demokratiet!

Takk for at du stiller opp!

kirkevalget.no